

UNIVERZITA PALACKÉHO

Pedagogická fakulta

Katedra výtvarné výchovy

Bakalářská práce

O LIDECH, ZVÍŘATECH A O SVĚTĚ ANEB OBRAZY MÉHO ŽIVOTA

Světlana Macková

Specializace ve vzdělávání Základy společenských věd + Výtvarná tvorba

Prezenční studium

Vedoucí práce: PaedDr. Taťána Šteiglová, Ph.D.

Olomouc 2010

Prohlašuji, že jsem diplomovou práci vypracovala samostatně a že jsem uvedla všechny použité prameny a literaturu.

V Olomouci dne 1.dubna 2010

.....

Na tomto místě bych ráda poděkovala především vedoucí své práce, Peadr. Taťáně Šteiglové, Ph.D., za cenné připomínky, poskytování rad a přátelský přístup.

A také svému příteli za vstřícnou pomoc s naším malým synem a chodem naší domácnosti.

„Umělci čistého srdce podávají svými obrazy zprávu nejen o sobě a o prostředí, které je obklopuje, ale přispívají k tomu, aby se změnil svět.“¹

Bohumil Hrabal

„Jak to nekonečné zachytit v konečném, jak to neviditelné učinit viditelným.“²

Jindřich Chalupecký

---

¹ *Umělci čistého srdce : Naivní a lidové umění art brut, Sbirka Pavla Konečného.* první. Olomouc :
Oktobře 12, 2001. 112 s.

² CHALUPECKÝ, Jindřich .*Úděl umělce: Duchampovské meditace.* první. Praha:Torst,1998. 401 s.

OBSAH

ÚVOD	6
1. NAIVNÍ UMĚNÍ	7
2. MARC CHAGALL	11
3. PRAKTICKÁ PRÁCE	13
3.1. Začátky	13
3.2. Průběh práce	13
3.3. Samolepky	15
3.4. O obsahu mé práce	17
4. ZÁVĚR	20
5. PRAMENY	21
5.1. Použitá literatura a internetové zdroje	21
5.2. Použitá vyobrazení	22
OBRAZOVÁ DOKUMENTACE	
Samolepky	
Voskové kresby	
ANOTACE	
CD	

ÚVOD

Snažila jsem se vytvořit takovou práci, která nebude pouhým ohlednutím za mým studiem, ale hlavně a především jsem se snažila vytvořit ucelenou práci, která bude obrazem mého vnitřního světa, který je pro mě tak důležitý. Bakalářská práce je obrazem mých zkušeností, pocitů, snů, které jsem prožila. Zůstaly ve mně a jejím zachycením jsem se pokusila dát jim vlastní život, vlastní cestu, po které půjdou už beze mě. Toto vyjadřování svého nitra a zachycování pocitů, zážitků a vzpomínek shledávám podobné s pracemi, které vytvářejí naivní umělci. Naivnímu umění, proto věnuji ve své práci samostatnou kapitolu.

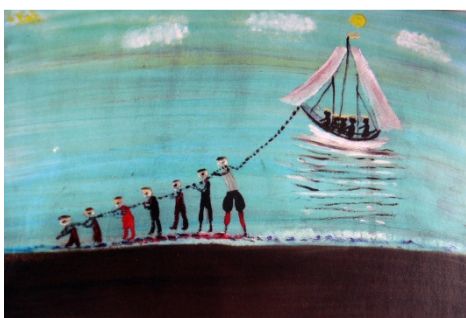
Velice ráda kreslím. Vzít tužku a papír do ruky, nevyžaduje žádné velké přípravy, člověk je schopen spontánně a rychle zachytit, to co mu právě přijde na mysl. A to je v mém případě, když se přes den starám o naše dítě, pro mě naprosto vyhovující. A tak před časem vznikly kresby samolepky, které se staly součástí mé závěrečné bakalářské práce, ať už existující jako hotové práce nebo později jako studijní materiál pro realizaci voskových batik.

Celá bakalářská práce probíhala cestou pokusu a omylu, neboť moje zkušenosti s voskovou batikou, kterou jsem si právě pro tento úkol zvolila, byly nulové. Musela jsem do této technologie voskové batiky proniknout a za dobu, kterou jsem strávila na této práci, jsem vytvořila jakousi svoji podobu této technologie, která mi vyhovovala.

Časovost u mé práce hrála, ale i jinou roli. Druhá část voskových batik vznikla asi přibližně rok po těch prvních, a to se v celé práci samozřejmě taky promítlo. Neboť v průběhu doby, po kterou jsem tuto práci vytvářela, se do ni promítla i moje zkušenost s mateřstvím. Tato pro mě nová životní zkušenost samozřejmě změnila celý můj život a s tím se změnil i můj postoj a témata pro moji bakalářskou práci.

1. NAIVNÍ UMĚNÍ

Naivní umění je mému přístupu k tvoření a myšlení velice blízké. Dlouho jsem rozmýšlela, jestli vůbec mohu uvést toto umění jako podobné mým obrazům a mé tvorbě. Neboť prohlásit se za naivního umělce, či blízkost mých prací s naivním uměním není v mém případě možné. To, ale samozřejmě vědí všichni, kteří se o naivní umění, alespoň trochu zajímají nebo zajímali. V tomto textu se tedy o naivním uměním chci zmiňovat, pouze v souvislosti s přístupem k výtvarnému dílu, které naivní umělci vytvářejí. Z pohledu jakési myšlenkové podobnosti a touhou, se kterou naivní umělci tvoří. Naivní umělci pro mě znamenají symbol čistoty a bezprostřednosti ve výtvarném umění.

Obr. 1 – Natálie Schmidtová, Burláci, 40 x 50 cm, 1971

Obr. 2 – Natálie Schmidtová, Cikánská rodina, 35 x 57 cm, 1965

Obr. 3 – Natálie Schmidtová, Zimní hrátky, 10 x 14 cm, 1979

V historii se setkáváme s různými pojmy, které charakterizují naivní umění. Jean Dubuffet, zakladatel a jakýsi „otec“, toto umění pojmenoval art brut, tedy syrové, surové, původní umění. To se píše rok 1945. Tímto označením odmítl návrh nahradit svůj vlastní termín označením art obscur (temné umění). Když o tomto druhu umění mluví Michel Tapié, mluví o něm jako o art autre neboli o „jiném umění“. Josef Čapek vyznačoval pomezí lidové a naivní tvorby jako „nejškromnější umění“. Byl to právě on, kdo přinesl zájem

o naivní umění do Čech. Dnešní synonyma umění mimo normy, umění marginální, umění outsider (Roger Cardinal, 1971) anebo anglické raw vision doplňují i nahrazují výše zmíněné termíny.³ Já jsem se pro své potřeby ztotožnila asi nejvíce s termínem naivní umění. Budu proto v celé této kapitole o tomto druhu umění psát jako o umění naivním.

O naivní umění vzrostl veliký zájem, začaly se dělat výstavy a hledat noví a neobjevení umělci, kteří ani nemají ponětí, že vůbec dělají nějaké umění. Inspiraci, svobodu, autenticitu, spontánnost hledala u tohoto umění řada různých známých malířů, ale i básníků. Mezi nimi byli například Max Ernst, Paul Klee, R.M. Rilke, Alfred Kubin či Andre Breton.

Naivním umělcem se nemůže někdo stát cíleně. Skutečný naivní umělec je solitér a jeho projev je autentický. Nemá žádné výtvarné vzdělání, ale má nezaměnitelný rukopis. Maluje, tvoří z vnitřní potřeby. Do své tvorby je jakoby puzen. Jeho tvorba není koníčkem, je to nepotlačitelná nutnost vyjádřit své nitro. Naivní umělec se za umělce nepovažuje, zůstává sebou. Necítí potřebu se výtvarně vzdělávat, odborná literatura ho nezajímá. V žádném případě v jeho tvorbě nehraje významnější roli nějaká finanční pohnutka. Nesnaží se o uznání, uplatnění, o vystavování. Svá díla často vůbec nepodepisuje, nepojmenovává, nedatuje, a pokud se uvolí se od nich odloučit, tak je většinou daruje. Jeho maximálním uspokojením je vlastní proces tvorby. Jeho tvorba je jakoby rozhovorem se sebou samým. Obraz, který namaloval, je obrazem umělcova nitra. Je dokonale hotov tak, jak vznikl. Upřímná naivita díla neoslazuje jeho estetický účinek, spíše ho umocňuje. Jsou to dospělé děti, které najednou vzaly do ruky štětec a malování se jim stalo láskou.

---

³ NÁDVORNÍKOVÁ, Alena. *l'art brut : umění v původním (surovém) stavu*. první. Praha : [s.n.], 1998. 79 s.

Děti, které svěřují svoje tajemství na plochu a vůbec se nestarají o to, nakolik kresba souhlasí s viditelnými obrazy viditelného světa.⁴

Obr. 4 – Anna Ličková, Pasoucí se kozy, 55 x 68 cm 1971

Obr. 5 – Anna Ličková, Námluvy, 39 x 53 cm, 1969

Nebo jeden z dalších možných pohledů na naivní umění je od etnografa, filozofa a tvůrce současné stálé expozice naivního umění v Litoměřicích Antonína Jiráčka:

*"Pod názvem naivní umění si můžeme představit tvorbu lidí neškolených ve výtvarném projevu, kteří začali tvořit z vnitřního popudu, z touhy se nějak výtvarně projevit. Nemají potřebu se přibližovat vysokému výtvarnému umění, tvoří pro radost, netvoří pro galeristy, netvoří, aby prodávali. Zpravidla je ale potěší, je-li o jejich dílo zájem, pokud nejde o vyložené samotáře a podivíny."*⁵

⁴ KOLLÁR, Anton. *Jak jsem poznával a sbíral naivní umění*. první. Olomouc : ALBERT, 2007. 344 s.

⁵ <http://www.radio.cz/cz/clanek/46064> [2003-10-08]

Existuje i řada dalších kategorií výtvarných děl, vytvořených lidmi bez výtvarného vzdělání. Radíme sem dětskou kresbu, amatérskou tvorbu, lidové umění, umění primitivních národů, tvorbu mediální, art brut (syrové umění), tvorbu duševně nemocných či umění autodidaktů. K tomu se etnograf Antonín Jiráček vyjadřuje takto:

"Najít takového člověka je v Evropě téměř vyloučený. Protože najít samotáře, který by neměl vůbec žádné ponětí o ničem, co se kolem něj děje, to je asi utopie. Hledají se tito lidé v blázincích, protože měli pocit, že jen tam je lze nalézt. Zjistili, že někteří mají skutečně dar shůry, z prozřetelnosti nebo chcete-li od Boha, takoví lidé jsou ještě mezi námi. Tak začali kunsthistorici vytvářet další skupiny, podskupiny jenom proto, aby tam mohli pojmout autory, které objevili. Takže striktně L'art Brut lze těžko najít, ale neškolené, amatérské výtvarníky, kteří netouží být amatéry napodobující někoho jiného najít lze. Lze v nich najít takový obsah poetiky, že je to až k nevíře."⁶

---

⁶ <http://www.radio.cz/cz/clanek/46064> [2003-10-08]

2. MARC CHAGALL

Ač ve své výtvarné práci nehledám žádné vzory, ani se nesnažím napodobovat práce jiných umělců. Přesto nejsem uzavřená mezi čtyřmi stěnami a nemám celý život zavřené oči, aby mě neovlivnily jiné práce a abych neviděla, že dělám podobné věci jako někdo jiný. A právě za takového malíře, který je mé tvorbě natolik blízký, že si někdy připadám až jakýsi „pokračovatel“ toho, co tento ruský malíř na přelomu 19. a 20. století započal je Marc Chagall. V mých očích je podobnost témat jeho obrazů, vyjadřování osobních pocitů k okolnímu světu a zachycování vzpomínek či toho, co prožil, velice blízké tomu mému. To co autor píše, v úvodu knihy Jan Tomeš o Marcu Chagallovi, o tom jen vypovídá: „...Vypráví svůj život, vypráví sebe, vypráví děje a události...“⁷ Myslím, že to je to, co máme oba společné. S úsměvem a pochopením se dívám na jeho obrazy a cítím z nich, jaký to asi byl poetický, milující starý muž, který zasvětil svůj život malování.

Obr. 6 – M.Chagall, Nad městem, 141 x 198 cm, 1914 – 1918

Obr. 7 – M. Chagall, Procházka, 170 x 163 cm, 1917

⁷ TOMEŠ, Jan. *Marc Chagall : Francois le targat*. první. Praha : Odeon, 1987. 140 s.

„Osobně si myslím, že vědecké tendence nejsou pro umění šťastné. Impresionismus a kubismus jsou mi cizí. Umění je pro mne především duševním stavem. Duše všech je svatá, všech dvojnožců a všech koncích světa. Jedině poctivé srdce je svobodné, má vlastní logiku a svou pravdu. Duše, která sama od sebe dosáhla tohoto stupě, lidmi nazývaného literatura, nelogičnost, je nejryzejší. Nemluvím o starém realismu, ani o symbolickém romantismu, který toho nepřinesl mnoho, ani o mythologii nebo o jakékoli fantasii, tedy o čem probůh? Je pravda, tyto školy jsou jenom formální přítěž. Primitivní umění mělo už technickou dokonalost, o niž usilují dnešní generace, žonglující se stylizací a dokonce do ní upadající. Přirovnávám tuto formální přítěž k římskému papežovi, nádherně oděnému, vedle docela nahého Krista, nebo k honosně vyzdobenému kostelu proti modlitbě pod širým nebem.“⁸

Obr. 8 – M.Chagall, Tvoření, 35 x 26 cm, 1960

Obr. 9 – M. Chagall, Adam s Evou a zakázané ovoce, 35 x 26 cm, 1960

⁸ CHAGALL, Marc. *Můj život*. první. Praha : Odeon, 1969. 193 s.

3. PRAKTICKÁ PRÁCE

3.1. Začátky

Nemám ráda stereotyp, alespoň v tom, když něco vytvářím. Jednou vezmu tužku, jindy zase štětec, pastelky, rydlo, nebo jehlu a nit'. Vesměs tvořím pořád to stejné, ale vždy trochu jinak, alespoň co se týče techniky. A tak to bylo i s výběrem ateliéru pro moji bakalářskou práci. Prostě jsem chtěla zkusit něco nového. Něco nového objevovat. To mě baví. A tak jsem se vydala na cestu hledání v textilní tvorbě.

Dlouho jsem přemýšlela, jakým způsobem se vyjádřit. V textilní tvorbě je těchto způsobů mnoho, od tkaní až po vyšívání a šití. Ale pořád to nebylo ono. Chtěla jsem nějakým způsobem vyjít z kreseb, které jsem nakreslila na malý formát samolepky. Byla na nich totiž nakreslena témata, která jsem chtěla, aby byla obsažena v mé práci. Později se i ony staly ústředním objektem, které celou moji práci doprovázely. Rozhodla jsem se vyzkoušet voskovou batiku. A to byl začátek cesty poznávání techniky, do které jsem záhy pronikla.

3.2. Průběh práce

Podstatou voskové batiky je postupné barvení a zakrývání látky horkým voskem či parafínem v místech, kde chceme barvu zachovat. Tímto způsobem pokračujeme, dokud není celá plocha pokryta voskem. Nakonec se vosk opět odstraní. I mé první kroky v poznávání voskové batiky, vedly touto cestou. Netrvalo, ale dlouho a našla jsem si způsob vyjadřování, který mi v této staré technice, nejvíce vyhovoval. Začala jsem rýt do nabarvené látky pokryté parafínem. Tak vznikají jakési linky připomínající spíše kresbu. Zde je důležité vysvětlit, že výsledek sice jako kresba vypadá, ale prožitek a práce při rytí do parafínu, je zcela jiná. V celém průběhu tvoření jsem se potýkala s problémem, jak tuto docela přísnou techniku vyžadující koncentraci, uvolnit a udělat spontánnější. Neboť to je pro moji tvorbu důležité. Přestala jsem proto

používat klasické barvení, spíše jsem parafín jen podbarvovala a dodávala tak konečnému dílu jeho atmosféru. Na tento moment jsem si musela zvyknout, neboť vlastně vytvářet hned na počátku díla něco konečného bylo zprvu obtížné. Člověk vlastně musí postupovat pozpátku. Zprvu jsem zkoušela přesně převádět motiv a vše podle předlohy, kterou jsem si nakreslila. Nakonec jsem používala podbarvenou a navoskovanou látku jako kus čistého papíru, do kterého jsem ryla, to co mě v daný okamžik napadalo. Tak začaly vznikat obrazy, které s původní voskovou batikou nemají již mnoho společného. O čemž svědčí i fakt, že jsem se nakonec rozhodla parafín na obrazech ponechat. Sama pro sebe jsem je označila jako voskové kresby.

Tím vším jakýmsi „bořením“ klasického postupu jsem nechtěla dělat za každou cenu něco nového. Pouze jsem si průběžně přizpůsobovala techniku mým potřebám k vyjádření se.

Průběh dělání těchto voskových kreseb byla moje meditace a učení se trpělivosti. Příprava a barvení kusu látky. Sušení na slunci a nad ohněm. Vsakování parafínu do látky. Nanášení parafínu po celé ploše. Zápach a dýmající parafín. Tvrdnutí látky. Rytí motivu do nedotknuté plochy. Vtírání barvy. Objevování se motivu.

Obr. 10 – fotografie z průběhu vytváření voskových kreseb

3.3. Samolepky

Čím déle a čím intenzivněji jsem na Obrazech mého života (jak jsem dodatečně název doplnila) pracovala, tím více jsem se ujišťovala, že samolepky, které jsem původně brala jenom jako jakési skicy či studijní materiál pro vytváření voskových kreseb, jsou mnohem více součástí celé práce, než jsem původně zamýšlela. V průběhu práce jsem se rozhodla, že se vrátím k jejich původnímu určení, tedy schopnosti lepit na něco.

Samolepky byly původně zamyšleny jako jakási forma street artu (umění na ulici). Toto umění funguje jako veřejná galerie pro všechny. Člověk si nemusí dát práci a najít čas, aby zašel do galerie či muzea, ale stává se součástí umění na ulici, například při cestě do práce nebo do školy. V dnešním světě je to velice rozšířený a populární způsob prezentace umění a vztahu umělec versus divák.

Obr. 11 – ilustrační foto

S touto formou umění jsem velice ztotožněna. Baví mě oslovovat lidi přímo na ulici. Forem street artu je nespočet. Já raději vytvářím malé objekty pro všímavé lidi. Jsem toho názoru, že stejně tento způsob vystavování, je pouze pro určité spektrum diváků, tedy diváků, kteří na něj pozitivně reagují. Lhostejnost, nepochopení, nevšímavost to jsou reakce, které myslím ještě v naší společnosti převažují.

Ráda si představuji například člověka, který jde do práce. Tou samou cestou chodí již několik let. Je pondělí, on musí zase do práce. Vydává se na cestu. A najednou v půli cesty objevuje něco malého a nového. V mém

případě samolepku. Jeho stereotypní cesta do práce je oživena. Třeba mu způsobí úsměv na tváři, zamyšlení, nevěřící zakroucení hlavou, nepochopení a on může pokračovat ve své cestě dál s malým zážitkem, který od teďka bude součástí jeho každodenní cesty.

Ústředním tématem samolepek je spontánní zachycení mého vnitřního světa, mých běžných i nevšedních zážitků i mých snových představ. Samolepky jsou vytvořeny jako definitivní dílo. Žádné přípravy, skicy, studie. Prostě jsou vytvořeny „naostro“. Poselství, které v sobě nesou, je udělat radost kolemjdoucímu. Ztotožnění se s nakresleným výjevem, pochopení tématu, vcítění se, oživení podobné prožité situace či vzpomínky. To jsou různé způsoby či cesty, jak bych chtěla vyvolat v člověku radost a prostřednictvím mých nakreslených samolepek či obrázků. Možná to zní jako utopie, ale i kdyby se tento pocit radosti měl dostavit jen u jediného člověka, který samolepku zhlédne, stojí za to si dát tu práci s tím, aby se onen kolemjdoucí se svoji samolepkou setkal, třeba při již zmíněné cestě do práce.

Obr. 12 – fotografie samolepek v městském prostředí

„Umělci jsou jediní, kdo mají naději zůstat občany světa, aby vytvořili svět dobrý pro život. Nemají závazků a mohou být svobodní. Dalo by se říci, že umělec už není umělcem. Je jakýmsi misionářem. (...)“⁹

⁹ CHALUPECKÝ, Jindřich . *Úděl umělce : Duchampovské meditace*. první. Praha : Torst, 1998.s.376.

3.4. O obsahu mé práce

Neumím namalovat, nakreslit, vytvořit něco jen tak. Potřebuji tam mít tu zkušenost z prožití. Potřebuji, aby mi to šlo od srdce. Malovat, to co člověk neprožije, je podle mého špatné malování. Malovat, to co člověk prožije, je dobré malování. Je důležité, aby to šlo z člověka, přímo z jeho nitra od srdce. Forma už není důležitá a podstatná.

Vždy jsem chtěla svést lidi pomocí obrazu na cestu poznání. Potom jsem, ale pochopila, že to není v mé moci. Moje kreslení lidí neosvětí. Důležité je, že jsem začala kreslit pro sebe. A tak se moje tvorba stala moji cestou poznání. Kdo chce a dívá se, může na chvíli se mnou a s mými obrazy sdílet moji cestu. A to je myslím i ta nejlepší cesta k tomu, jak s lidmi sdílet radost a štěstí. Kreslení (a zde můžeme dáti jakoukoliv lidskou činnost) je obraz člověka. Tak jak kreslí, to co kreslí, takový člověk to je. Kreslení je cesta k srdci. Obraz je jako okno do duše a srdce člověka. A tak kreslím obrazy mého života, tak jak se odehrávají ve mně. To je moje cesta.

Kreslím tak, jak to umím. A tak to je správné. Pokoušet se dělat to nějak jinak, není člověku přirozené, alespoň v mém případě ne. Občas jsem zkoušela kreslit i jinak, třeba proto, že jsem zrovna někde něco viděla a líbilo se mi to. Ale nakonec jsem vždy zjistila, že to není nějak ono. Z obrazů je cítit, když člověk, kreslí jinak, než jak je mu to přirozené. Proto také nemám ráda, když slyším, že někdo říká, že neumí malovat. To je hloupost, každý to umí. Problém je v tom, že to třeba nevypadá podle naší kulturou vytvořených představ. Krásně o tom píše Jean Dubuffet: *„Každý je malíř. Malovat, to je jako mluvit, nebo chodit. Pro lidskou bytost je kreslit na jakoukoliv plochu, co přijde pod ruku, načmárat nějaký obraz, stejně přirozené jako mluvit. Což děti stejně živelně jako mluví, také nekreslí a nečmárají?“*¹⁰

Asi jako každý výtvarník, zažívám ten pocit před prázdným papírem, prázdným plátnem, prázdným prostorem. Ten moment, kdy z ničeho, nebo naopak z něčeho, vzniká něco. Je úžasné být součástí tohoto zrození, kdy člověk nevědomky tvoří něco, o čem ještě před chvílí nevěděl, možná snad jen

---

¹⁰ KŘÍŽ, Jan. *Jean Dubuffet*. první. Praha: Odeon, 1989. s.158.

tušil. Trochu mi tento stav připomíná početí, nošení a narození malého nahého dítěte. Jsou to srovnatelné zázraky, nad kterými rozum stojí. Miluji ten první pohled na věc, která se ze mě zhmotnila a s ní spojenou otázku, kde se to v člověku vzalo. Obraz, socha, objekt poskytují člověku odpovědi na poznávání sebe sama. Našla jsem podobný odkaz u Marcela Duchampa, který na otázku, zda tedy umělecké dílo existuje dříve, než je umělec uskuteční, odpovídá: „*Ano, musí se vytáhnout.*“ (It has to be pulled out – nejspíše jako dítě z matky).¹¹

Proto je důležité na celou moji práci pohlížet jako na jakési příběhy. Na příběhy, které se odehrávají ve mně. Každý z těchto Obrazů mého života je svým samostatným příběhem a jsem to já, kdo je vytvořil, ale ony si už pak si žijí svým životem a nejsem to už já, kdo jim dá pokračování. Ony sami hovoří k tomu, kdo jim naslouchá. Marcel Duchamp na toto téma hovoří:

„Dělat umění je jako malá hra mezi „já“ a „mnou“, a bylo na příchozím, aby hrál teď tuto hru sám pro sebe.“¹²

„Umělec má dát svému dílu všechny své síly, svůj talent, svou dovednost, svou vůli, svůj intelekt, všechn svůj život, ale musí se dát přitom vést něčím, co je nějakým způsobem mimo něj. Dovídá se o tom teprve ve své díle a nesmí si to ani nijak vykládat. Nenajdete žádnou řeč, jíž by se dalo mluvit o obraze, ...“ Přinejmenším docela překroutíte původní poselství, ať o něm řeknete cokoli. Je tomu docela tak, jako by dílo bylo už napřed někde hotovo, ale hluboko či daleko zasuto, a jako by všechna námaha toho, kdo se pokládá za jeho autora, byla obrácena k tomu, aby je odhalil a ukázal ostatním.“¹³

Vytvořila jsem sérii voskových kreseb, které znázorňují situace, které jsem zažila či které pocházejí z mého vnitřního světa a já je prožívám ač to není vidět. Jsem prostě člověk, který pořád lítá v oblacích. Člověk, který sní o harmonii a o lásce. Člověk, který žije v lese obklopen přírodou. Člověk, který věří, že zvíře je nejlepší přítel člověka. Člověk, který se na obrazy nedívá očima. A myslím, že to na těch obrazech je vidět, o čemž svědčí stále se

¹¹ CHALUPECKÝ, Jindřich . *Úděl umělce : Duchampovské meditace*. první. Praha : Torst, 1998. s.109.

¹² Ibidem.s.181.

¹³ Ibidem.s.30.

opakující témata - člověk, létání, nebe, zvířata..... Celé to je jenom o mně, o mém světě a o tom, co je mi nejbližší. Ono tam není nic víc, než to, co tam je. Pro mě je to jistý druh komunikace. Takové malované písmo či šifry, které sdělují světu, to co mám zrovna na srdci.

4. ZÁVĚR

Na začátku této práce jsem jenom tušila, co asi tak může vzniknout. Věděla jsem pouze to, že chci, aby vypovídala o mě a mé tvorbě, takové jakou jsem se jí doposud zabývala.

V práci se odvolávám na naivní umění a malíře Marca Chagalla, o čemž pojednávají samostatné kapitoly. Další menší kapitolou je také umění ulice neboli street art, který se stal v mém podání lepení samolepek součástí celé práce a vytvořil z ní ucelenou práci. Jednak proto, že na začátku všechny voskové kresby vycházely právě z nich a také proto, že jsem chtěla oslovit širší spektrum lidí, kteří ač nechtíc se stali další součástí mé práce. Výsledek toho, že jsem samolepky vylepila do prostředí města, byl zajímavý. Lidé se snažili samolepky strhávat. Ve většině případech se jim to podařilo, ale stopa zůstala. Bohužel ne již tak pěkná jako původní kresby, ale lidé si sami vytvořili takové prostředí jaké jim asi vyhovuje. Strhnuté samolepky neshledávám za neúspěch. I tato reakce je reakcí a alespoň jsem se ujistila, že se stali předmětem jejich zájmu.

Tato práce byla pro mého výtvarného ducha přínosem, ale i starostmi. Za přínos shledávám to, že jsem se mohla ponořit do poznávání voskové batiky. Za hlubší ponoření se do mé tvorby, nad kterou jsem byla nucena se více zamyslet. Za vstoupení do jiného prostoru než jakým je galerie. Za trpělivost, která doprovázela celou práci od začátku až do konce. Naopak za veliké mínus shledávám časovou tíseň, která se odvíjela od konkrétního datumu vyhotovení a odevzdání závěrečné práce.

Věřím, že tato práce, do které jsem vložila kus sebe, obohatí i někoho dalšího právě tak, jako obohatila mě.

„Zůstává tedy na umění samém, aby připomínalo lidem, co to je být zbožný: být s vesmírem, kterému vděčíme za všechno, čím jsme, za to, že jsme. Proto umění nabývá tak mimořádné důležitosti.“¹⁴

---

¹⁴ CHALUPECKÝ, Jindřich . *Úděl umělce : Duchampovské meditace*. první. Praha : Torst, 1998.s.402

5. PRAMENY

5.1. Použitá literatura a internetové zdroje

1. CHAGALL, Marc. *Můj život*. první. Praha : Odeon, 1969. 193 s. ISBN 01-502-69.
2. CHALUPECKÝ, Jindřich . *Úděl umělce : Duchampovské meditace*. první. Praha : Torst, 1998. 401 s. ISBN 80-7215-050-2.
3. KOLLÁR, Anton. *Jak jsem poznával a sbíral naivní umění*. první. Olomouc : ALBERT, 2007. 344 s. ISBN 80-7326-109-X.
4. KŘÍŽ, Jan. *Jean Dubuffet*. první. Praha: Odeon, 1989. s.158 ISBN 80-207-0033-1
5. NÁDVORNÍKOVÁ, Alena. *l'art brut : umění v původním (surovém) stavu*. první. Praha : [s.n.], 1998. 79 s. ISBN 80-7010-060-5.
6. TOMEŠ, Jan. *Marc Chagall : Francois le targat*. první. Praha : Odeon, 1987. 140 s. ISBN 01-526-87.
7. *Umělci čistého srdce : Naivní a lidové umění art brut, Sbírka Pavla Konečného*. první. Olomouc : Otobře 12, 2001. 112 s. ISBN 80-86528-05-5.
8. <http://www.radio.cz/cz/clanek/46064> [2003-10-08]

5.2. Použitá vyobrazení

Obr. 1: KOLLÁR, Anton. *Jak jsem poznával a sbíral naivní umění*. první. Olomouc : ALBERT, 2007. 344 s.

Obr. 2: tamtéž

Obr. 3: tamtéž

Obr. 4: tamtéž

Obr. 5: tamtéž

Obr. 6: TOMĚŠ, Jan. *Marc Chagall : Francois le targat*. první. Praha : Odeon, 1987. 140 s.

Obr. 7: tamtéž

Obr. 8: http://www.galerieart.cz/chagall_bible2.htm

Obr. 9: tamtéž

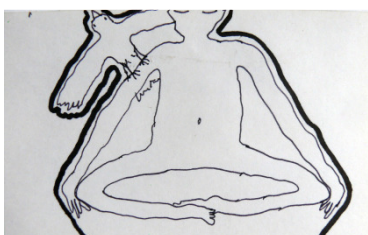
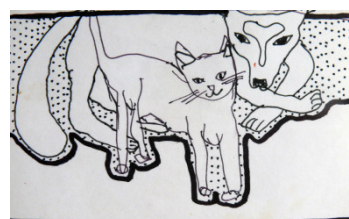
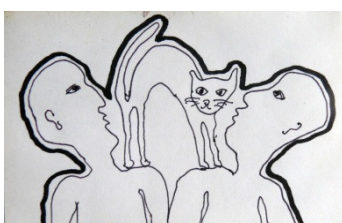
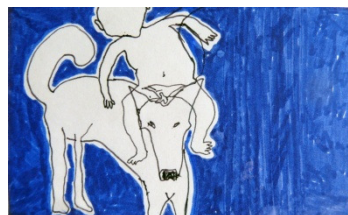
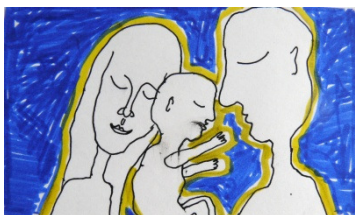
Obr. 10: foto Světlana Macková

Obr. 11: <http://www.reflex.cz/images/imgdb/original/php6OywO0>

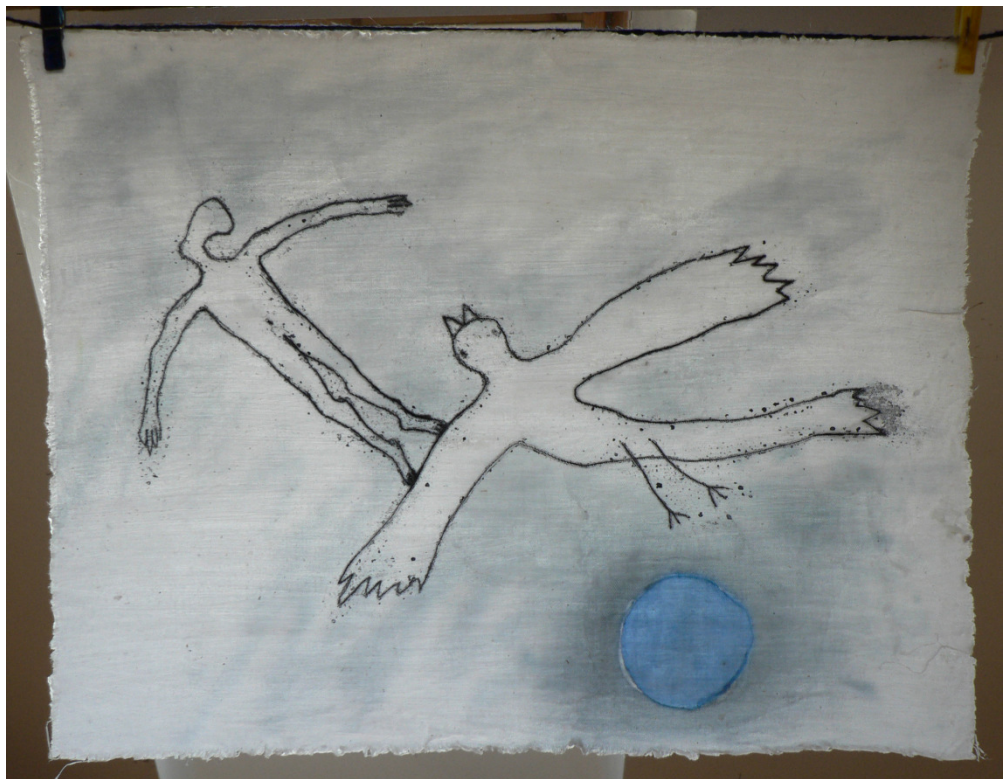
Obr. 12: foto Erik Kluka

OBRAZOVÁ DOKUMENTACE

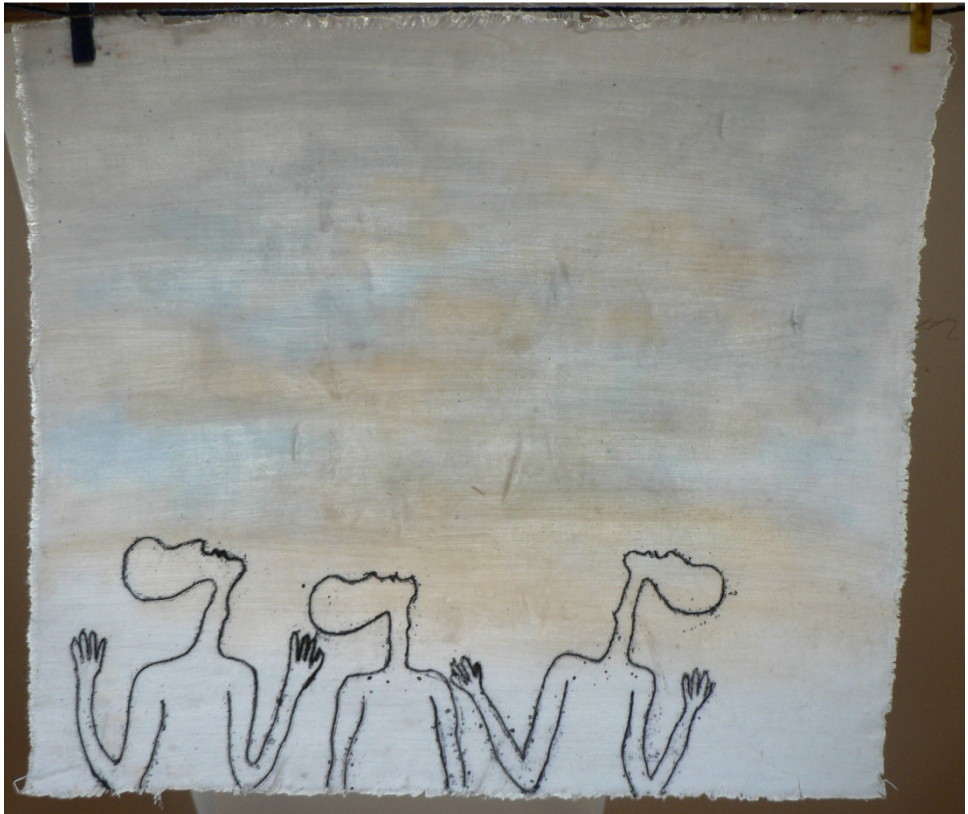
Samolepky

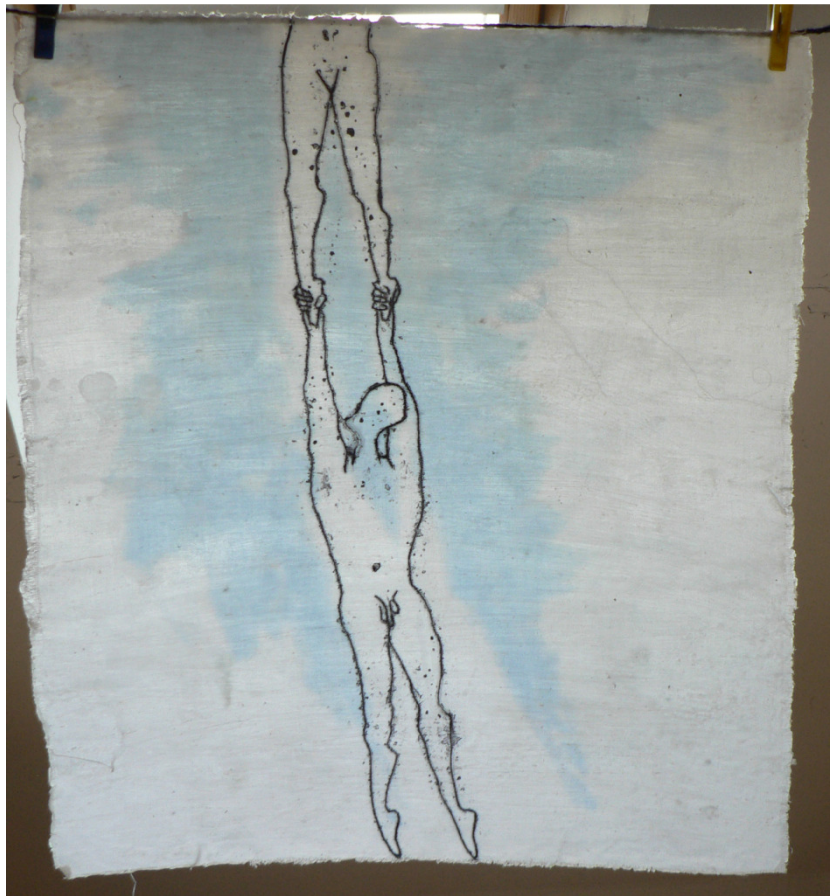
Voskové kresby

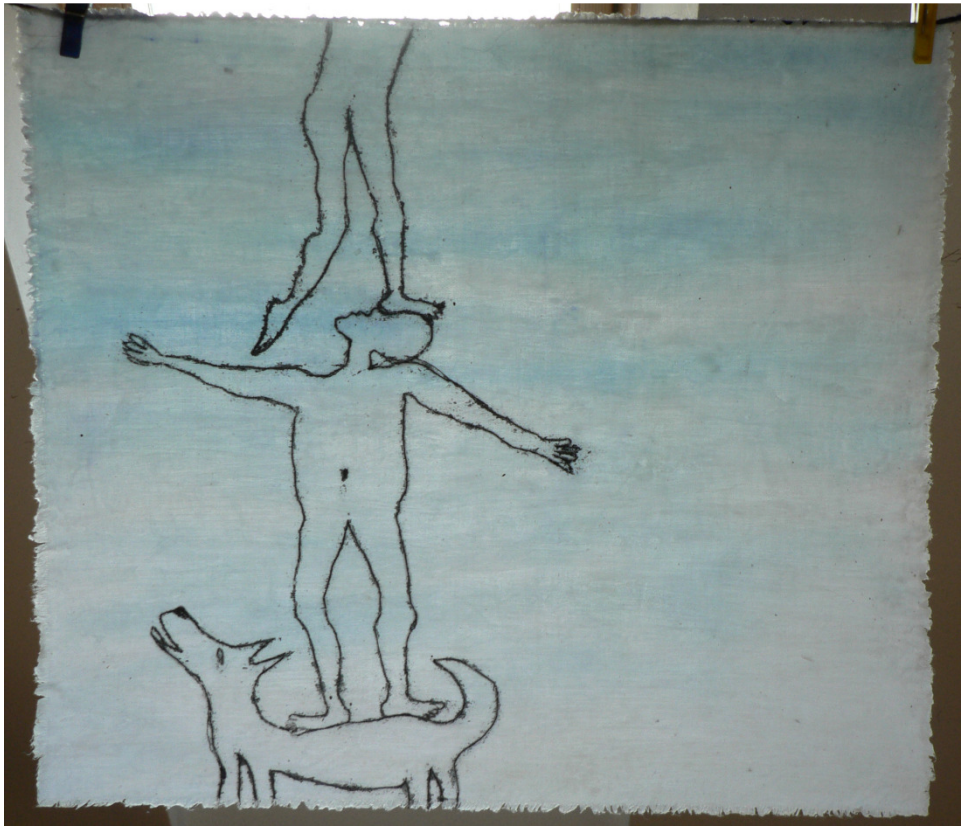
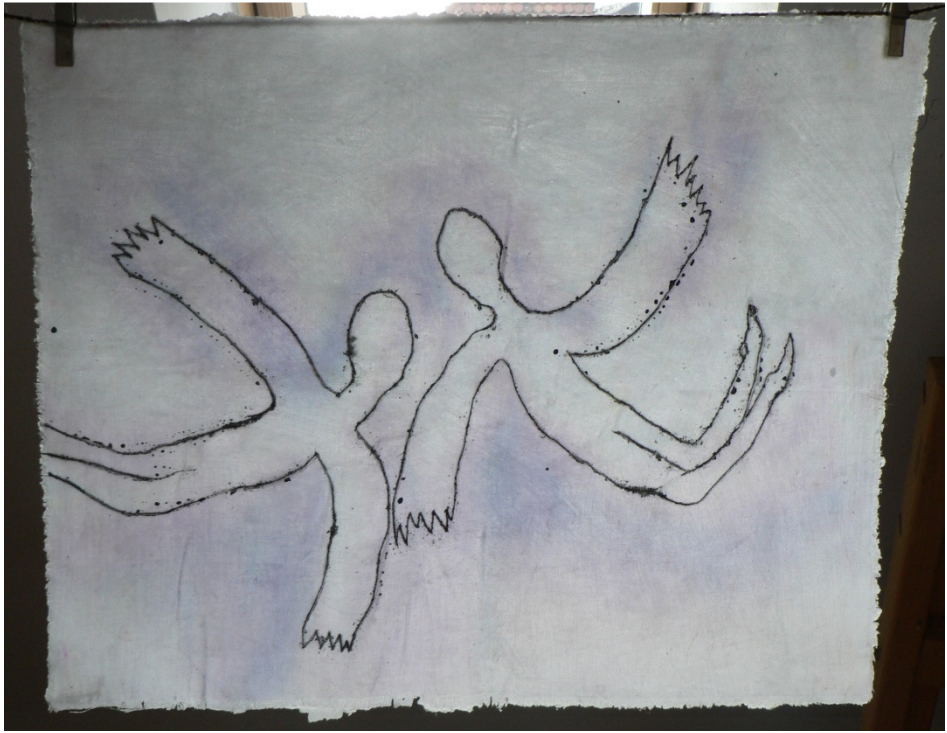

ANOTACE

Jméno a příjmení:	Světlana Macková
Katedra:	Výtvarné výchovy
Vedoucí práce:	PaedDr. Taťána Šteiglová, Ph.D.
Rok obhajoby:	2010

Název práce:	O lidech, zvířatech a o světě aneb Obrazy mého života
Název v angličtině:	About people, animals and the world or images of my life
Anotace práce:	Tato bakalářská práce obsahuje kapitoly o naivním umění, Marcu Chagallovi a o praktické práci. Ta byla zaměřena na voskovou batik, kdy vznikla série kreseb, které zaznamenávají zážitky, vzpomínky a pocity.
Klíčová slova:	Textil, vosková batik, kresba, lidé, zvířata, létání.
Anotace v angličtině:	This thesis contains a chapter on Outsider art, Marc Chagall and practical work. She was focused on the wax batik, which was a series of drawings that record the experiences, memories and feelings.
Klíčová slova v angličtině:	Textiles, wax batik, painting, people, animals, flying.
Přílohy vázané v práci:	Obrazová dokumentace CD
Rozsah práce:	22 stran
Jazyk práce:	čeština